

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hóra 50 K Félévre 220 K
 Negyedévre . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
 INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZÁM.

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
 Hiszek egy isteni örök Igazságban
 Hiszek Magyarország feltámadásában.*
 Amen.

A zenede válsága

Immár évek óta tart az az áldatlan állapot, amely miatt a debreceni városi zeneiskolában az oktatás eredményesen nem folytatható. A tanári kar pártokra szakadt. A folytonos igazgatóválság, az intézet vezetősége és a városi tanács között elmérgesedett húzódás károsan befolyásolták, sőt csaknem egészen megbénították az iskola működését.

A városi tanács hiába igyekezett rendet teremteni. Az általa a tanári kar nyakára ültetett P. Nagy Zoltánt a tanárok, több okból, nem vállalták, az ezzel az ideiglenes igazgatóval szembe helyezkedett Weszprémy Andor titkár, h. igazgatóval szolidarisoknak mondták ki magukat, majd sztrájkba is léptek. A tanács érvényét igyekezett szerezni akaratának. Ennek során a hivatali kulcsok át nem adása miatt még bünvádi eljárást is indított Weszprémy ellen, aki felmentése után, viszont a tanács tagjait ültette a vádlottak padjára.

Jelenleg az igazgatói teendőket egyik ideiglenesen megbízott tanárnő látja el.

Kétségtelen, hogy ez az immár igazán botránys állapot tovább fenn nem tartható, a zeneoktatás fontos ügyének legsúlyosabb sérülése nélkül.

Szomorú aktualitást ad a zenede kérdésének tárgyalására az a tény, amiről már július 7-iki számunkban is megemlékeztünk, hogy dr Szilágyi Imre, a magyar zenei tanszék tanára állásáról lemondott. Kedvét szegte az, hogy a legmagyarabb város zeneiskolájában épen a magyar zene oktatása, egy helytelen zenepedagógiai elv tulsulyra jutásával, mesterségesen háttérbe szorítottatt. Igazsága van a „Tiszántúli Hírlap”-nak: az valósággal szégyene a debreceni városi zenedének. Aláírjuk lap-társunknak azt a megállapítását is, hogy a magyar muzsikanak ma leghivatottab interpretátora Szilágyi Imre és épen ezért minden áron rá kell bírni, hogy vonja vissza lemondását.

A magyar zene nemzeti kulturánknak integráns része s egyik legszebb virága. Oktatását kötelezővé kell tenni s nem melléktárgyként kezelni. A magyar zenében a magyar lélek nyilatkozik meg. Művelése, ápolása a magyar léleknek, a magyar Géniusznak hozott hódolat.

Egész zenei oktatásunknak meg kell adni a magyaros ízt, a magyar zene tanítása legyen a legfőbb, a legelsőbrendű feladata a zenei oktatásnak, a magyar zene és történelme legyen legfőbb tantárgya a zeneiskolának.

Ha Szilágyi Imrét meg lehet győzni arról, hogy megmaradásával a magyar kulturának tesz megbecsülhetetlen szolgálatot; ha lemondási szándékát megváltoztatja, úgy gondoljuk, a zenedének adminisztrációs ügye is jelentős lépéssel haladna a konszolidáció felé.

Szilágyi Imre a pártoskodás csatáiba sohasem elegendett belé, pártatlanságát fogytig megőrizte s már ebből a szempontból is legalkalmasabb volna a zenede igazgatására.

Ha az igazgatói teendők ellátását elvállalná, ez óriási nyeresége lenne zenedénknek. A muzsika iránti rajongó szeretete, finom művészi érzéke, széles ismereteivel párosulva díszes szép jövő felé vezetnék ezt a nagyra-
 hivatott kulturintézményünket.

Sztrájkba léptek a villamos vasuttársaság alkalmazottjai

Tegnap kora reggel az egyes villamos megállóknál szokatlanul nagy csoportokba verődve vártak az emberek a sárga, csilingelő villamosokat. De hasztalan, mert azok bentmaradtak a remizben. Kilenc óra felé pedig a városban szélként terjedt a hír, hogy a villamos társaság alkalmazottjai sztrájkba léptek.

Ugyanis, mint azt a *Hajduföld* is megírta, a villamos társaság alkalmazottai már hetek óta tárgyalásokat folytattak az igazgatóval a fizetésük megjavítása érdekében. Eddig bizony jóformán csak papíron történt segítség, valójában nem sokat kaptak. Ez aztán annyira elkésztette a villamos kalauzokat, műhelyi munkásokat és kocsivezetőket, hogy tegnap reggel fel se szálltak kocsijaikra, hanem ehelyett sztrájkbaléptek.

A villamosok leállása általános feltűnést keltett az egész városban, főként azok körében, akiknek hivatásuknál fogva a villamos életszükségletüké vált. A bérkocsi iparnak azonban egyszerre fellendült. Alig lehetett kocsit kapni, úgy hogy verszemet kapva sok flakkeres felszófolta a viteldíjat.

Tegnap délután munkatársunk a H. V. pályaudvaron felkereste

Majerszky Mihály

igazgatót, aki a sztrájkról a következőkben nyilatkozott:

— *Kizárólagosan bémorgalomról van szó.*

— Nagyon sok ideig nem közlekedtünk, ennek aztán az lett a következménye, hogy adósságba keveredtünk. Folyó év februárjában, amikor a város vállalata már azt mondta, hogy március 1-től megindulhatunk, tehát amikor csak reményünk volt, hogy bevételünk lesznek, tekintet nélkül adósságainkra, a személyzetnek 300 ezer korona külön segélyt adtunk ki.

— Áprilisban megint nem közlekedtünk és csak május 4-től van rendes forgalom, de ennek dacára június hónapban ismét 165 ezer korona külön segélyt fizettünk ki. Július 1-én a személyzet a havi illetményein felül megkapta a félévi családi pótlékát, ami egy 3 gyermekes családapánál 600 koronát tesz ki. Augusztus hónapban a rendes illetményeken felül 500 koronát fizettünk ki külön és most elhatároztuk, hogy az eddigi javadalmazáson felül minden nőtlen emberünk havonként 300 koronát és minden családos emberünk családtagonként 200 koronát kap, azonban ez a havi 1000 koronát nem haladhatja felül.

— Ezenkívül a személyzetet jó egyenruhával látjuk el és ez évenként egyénekenként 2366 korona költséget okoz. Ilyen dotáció mellett van a személyzet alkalmazásában, de ezzel nem voltak egyszerűen megelégedve s ma reggel nem vették fel a munkát.

A szolgálati rendtartás szerint mindazok, akik sztrájkba lépnek, a szolgálatból fegyelmi eljárás mellőzésével kizárandók. A személyzetet figyelmeztettük és ha a figyelmeztetésre se lépnek szolgálatba, akkor a szabályzatot alkalmazni kell.

— Figyelmeztette az igazgató ur ezekre — kérdezte munkatársunk — a személyzetet?

— Hogyne — felelte az igazgató.

— Ma reggel ez megtörtént.

És most egy nagy könyvet tolt az igazgató munkatársunk elé, melyben a fizetések pontosan felvannak fektetve. Így p. o. Csibe Antal 6 családtaggal rendelkezik, fizetése ed-

dig havi 1665 korona volt, augusztusban pedig 2665 koronát kapott...

— A villamos vasut H. T.-ok végrehajtó bizottsága — folytatta tovább Majerszky igazgató — a folyó héten állepitotta meg ezeket az illetményeket és a személyzet díjazásánál elment addig a határig, amelyen túl már nem léphet. Összehasonlításokat is tettünk az ország többi vonatainak személyi díjazásai között és arra a megállapításra jutottunk, hogy jobbak vagyunk a szegedi és szombathelyi, de gyengébbek a miskolci társaságoknál. Miskolc azonban nem termelő város s így sok a munkása, ennél fogva piaca drágább, mint a debreceni.

— Most aztán elbocsátják a sztrájkolókat?

— Nem, — felelte az igazgató — nincs szándékunkban elbocsátani a dolgozókat. Hogy meddig tart a sztrájk, előre még nem tudjuk. Megköszöntük a felvilágosítást s ezek után a Salétrom-utcai remizben

Postpischl Bezárt,

a ker. szocialista villamos alkalmazottak szakszervezetének elnökét kerestük fel, aki a sztrájk-ról a következőket mondotta:

— Ma reggel hozzáfogtunk volna a dolgozhoz, azonban a személyzet olyan elkésztett hangulatban volt, hogy bár kértük őket, hogy szálljanak kocsira, nem szálltak fel, hanem sztrájkba léptek. Hogy meddig tart a sztrájk, nem tudni. Többet nem tudok mondani.

Több villamos alkalmazottal beszélt még munkatársunk, akik a leghatározottabban kijelentették, hogy a nagy fizetés itt megvan, de csak papíron. Ugyanis a fizetésekből levonogatja a társaság azokat a bizonyos gyorssegélyeket, úgy hogy egy 6 családdal bíró villamos alkalmazott napi 8 órás szolgálat után havonként legfeljebb csak 800 koronát vehet kezéhez, mert a többi levonják.

Egyesek panaszkodnak, hogy az igazgató nyakra főre osztogatja az előlegeket, így aztán elsején alig kap valamit a villamos alkalmazott. Egyenes óhaja az a villamos társaság alkalmazottainak, hogy az előlegek adását szüntessék be s az egész fizetésüket adják ki szeptember elsején. A már kiadott fizetési előlegeket és más segélyeket az igazgatóság fizetés emeléseként pedig engedje el, hiszen azokra rászolgáltak még 1918-ban, amikor egy alkalmazott fizetése alig 50 korona volt. Általában szeretnék, ha a javadalmazás egyenlő volna a miskolciak javadalmazásával, Mi a sztrájkra vonatkozólag azt jegyezzük meg hogy ez a sztrájk több kárt okoz a társaságnak, mint hasznot. Mert mostanság a napi bevétel, úgy gondoljuk, jóval több volt, mint a kint levő előlegek elengedése.

Értesülésünk szerint a mai nap folyamán a nyirbátori h. v. alkalmazottai is sztrájkba léptek.

Végeredményképen pedig a munkaadó és munkás közötti vitának a kárát a közönség is megszenvedti. A múlt vasárnap kiszállították a sok embert a Nagyerdőre s otthagyták, úgy hogy szitkozódva gyalogolhatott be. Most meg a vásáros publikum kutyagolhat a sztrájk miatt.

Hisszük, hogy a hatóság mindent el fog követni, hogy a mai világban igazán időszerűtlen sztrájk mielőbb megszűnjön s a bémorgalom mindkét fél megelégedésére érjen véget.

Csak áldozat árán épülhet fel a nemzet

Az ingatlan vagyonváltás vitája

-- A nemzetgyűlés mai ülése --

Budapest, aug. 13. A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed 11 órakor nyitotta meg Bottlik József alelnök. A tíz bejegyzett interpellációra fél egykor térnek át. Folytatják a vagyonváltás vitáját, amelynek során Tasnádi Kovács szóval fel:

— Mezőgazdasági ország vagyunk, ezzel tisztába kell jönnünk. Az ipar és kereskedelem ehez igazodik és ebből él a középosztály is. Kétségtelen, hogyha a mezőgazdaság erősödik, akkor mindenkinek jó dolga van az országban, ha pedig gyengül, akkor az ország színlődik minden vonatkozásában. Ebből az következik, hogy a mezőgazdaságra nagy súlyt kell helyezni és a kormánynak minden eszközt meg kell ragadni arra, hogy a mezőgazdaságot erősítse.

— A pénzügyminiszter irtól hallottunk egy szép expozét, amelyből mindeddig a kormány semmit sem váltott valóra. Nem látjuk az új, nagy, honmentő, megújított Magyarországot létesítő törvényjavaslatokat. A kormány nem képes segítségére sietni a magyar gazdaságnak és a földművelő népnek, amely már becsületesen dolgozik a konszolidáció érdekében.

— A pénzügyminiszter politikája nem érte el azt a hatást, amelyet elérni óhajtott. Már is hallani panaszokat a liszt elégtelensége miatt. A burgonyát is exportálják. Először a belső ellátást kellene biztosítani és csak azután megengedni az exportot.

— A tisztviselők nyomorognak, a föld népe nem tud hozzájutni ahhoz, amihez joga van: a földhöz. Kötelessége lenne a kormánynak arról gondoskodni, hogy az adóalany tudjon miből adót fizetni. Eddig a pénzügyminiszterek csak adót vetettek ki és szedtek be. Végre el kell következni az országmentő pénzügyi politikának is, hogy az adóalanyokat ne csak tönkretegyük, ne csak a mezőgazdasági elemet szípolozzuk ki, mert ezzel ez az elem teljesen elpusztul. A termelést kell fokozni, nem pedig folytonosan újabb és újabb váltságokkal jönni.

— Olyanokat fosztanak meg létalapjuktól, akik az ország létalapját képezik. Magyarországi mezőgazdasági állam és így a mezőgazdaságot kell talpraállítani, amely foglalkozáshoz az ország 8 millió lakosságának nyolctized része tartozik. Ép azoknak a vagyonát mentesítik a vagyonváltás alól, akik a magyartól a magyar vagyont összegyűjtötték és a külföldre kivitték.

— Hibáztatja, hogy a javaslat ráfekszik a földre és azokat adóztatja meg, akik eddig is adóztak nemcsak adójukkal, hanem vérükkel is.

— Kéri hogy a városok és községek földjeit mentesítsék a vagyonváltás alól. A házak vagyonváltása kimaradt a javaslatból, pedig a házak figyelembevétele csökkentette volna a földes váltságát. A pénzügyminiszter előbb a földet adóztatja meg, s azután óhajt a házakra áttérni. Ebben a városi lakosság favorizálását látja. A javaslatot nem fogadja el.

Drózi Győző kéri a Ház határozatképességének megállapítását, mire egy a kiszagapárt, mint az Andrássy-párt oldalán nagy vihar tört ki.

Az elnök megszámláltja a jegyzőkkel a jelenlévőket és konstatálja, hogy miután 40 képviselő jelen van, a Ház határozatképes.

Schrifferth József a vagyonváltás javaslatának egyes szakaszainál kifogással él és különösen kifogásolja, hogy a vagyonváltás alól mentesítik azokat a birtokokat, amelyek bizonyos tekintetben az állam szolgálatában állnak. Ezeknek a birtokoknak mentesítése nem helyes, épúgy mint az egyes községek, városok és törvényhatóságok birtokainak privilégiuma. A kataszteri tiszta jövedelem megállapításában is nagyobb hibák tapasztalhatók. A törvényjavaslat egyes szakaszainál módosításokat indítványoz.

Elnök figyelmezteti, hogy módosító indítvány csak a részletes tárgyaláskor nyújtható be.

Schrifferth a javaslatot elfogadja.

Hegedűs György a javaslatot nem fogadja el, mert nem bízik a pénzügyminiszter politikájában. Nem fogadhatja el a javaslatot azért sem, mert nem a magyar faj védelméről indult ki. Megindokolja a pénzügyminiszter politikája iránt való bizalmatlanságát azzal, hogy ebben a törvényjavaslatban a pénzügyminiszter igen sokat kér a nemzetgyűléstől, 50 milliárdot és most az egyes községek, városok és törvényhatóságok birtokainak mentesítésével oly könnyen milliárdokról mond le. Kérdi a kormányt, hogy az államnak az előre kivetett összegre volt-e szüksége, vagy sem, mivel ilyen intézkedések úgy bennt, mint a külföldön igen rossz hatást váltanak ki, a javaslatot nem fogadja el.

Salay János: Csak áldozat árán épülhet fel a nemzet a mostani nehéz helyzetéből és ezért szükségesnek tartja ennek a javaslatnak keresztülvételét. Nagy súlyt fektet a mezőgazdasági élet felvirágoztatására, mert attól függ az ország helyzetének jobbrafordulása. A javaslatban a többtermelés lehetősége van biztosítva. A vagyonváltás kivételében minden téren az egyenlő teherviselés elvét kell keresztülvinni. Felhívja a pénzügyminiszter figyelmét arra, hogy a mezőgazdasági felszereléseket mentesítse a vagyonváltás alól. A javaslatot elfogadja.

Ereky Károly: Szigorú kritikát akarok gyakorolni a pénzügyminiszter pénzügyi politikája felett. A pénzügyminiszter meg akarta javítani a valutát. Ezt a politikát egyáltalában nem értem. A németek mindent elkövettek, hogy valutájuk ne javuljon és ha valutájuk Párisban javult, Zürichben piacra vetették a márkát, hogy árfolyamát csökkentse. Ezzel szemben a mi pénzügyminiszterünk a legellenétebb valutapolitikát követte. Németországban, mielőtt a birodalmi gyűlés a vagyonváltásról tárgyalta volna, egy évig szakemberekből álló bizottság foglalkozott a vagyonváltás módjaival. Mi is várhatunk és kell is várunk.

— Nem szabad sürgetnünk a vagyonváltás törvényének meghozatalát, mert különben esetleg a legigazságtalanabb törvény válik belőle. Addig is, amíg a javaslat törvényerőre emelkedik, megadhatjuk a pénzügyminiszternek, amit eddig is megadtunk, de előbb szakembereknek kell átvizsgálni a javaslatot, amely a létminimumot antiszociális alapon állapítja meg. A javaslatban az egyenlő mértékelést kell alkalmazni minden téren. Indítványt nyújt be, amely szerint utasítsa a nemzetgyűlés a pénzügyminisztert, hogy 60 napon belül tegyen részletes jelentést a győztes államokkal szemben fennálló magyar tartozásokról, felsorolva a természetes és jogi személyeket. A javaslatot nem fogadja el.

Ezután az elnök napirendi javaslatot tett. A legközelebbi ülés 16-án délelőtt 10 órakor lesz.

Hazaárulással vádolt katona

Magyar katona az oláhok szolgálatában

Szatok Ferenc máramarosmegyei születésű földművest az oláhok saját hadseregükbe besorozták, minek folytán 1920 október 20-án kényszerült a Máramaroszigeten állomásozó 88. oláh gyalogezredbe bevonulni. Itt 1921 február elejéig szolgált, de akkor, mikor az ezredet Désre áthelyezték, egy pihenő alkalmával az ezredtől hetedmagával megszökött. Miután azelőtt a 85. magyar-osztrák gyalogezredben szolgált, egyetlen gondolata volt, hogy visszatérjen Csonkamagyarországba és itt a mi fegyelműzött nemzeti hadseregünkbe belépjen. Majd 2 és fél hónapi bolyongás után a demarkációs vonalon sikerült átjutnia, hol azonnal a nemzeti hadseregbe jelentkezett és felvétele után beosztották a debreceni gyalogezredhez. Egy vele együtt az oláh 88. gyalogezredben szolgált s most ugyanott beosztott bajtársa azzal vádolta meg, hogy a magyar fiukat, ha magyarul beszéltek, azzal fenyegette meg, hogy feljeleníti az oláh parancsnoknak, azoknak megverésére mindig vállalkozott s ha magyar fiu szökött meg, ő ment utána s hozta vissza, végül, hogy magyar voltát letagadva, gör. keleti vallásúnak mondta magát.

A napokban tartotta meg ez ügyben a debreceni katonai törvényszék a főtárgyalást. Vádolt tagadta a vádakot s arra hivatkozott, hogy ő román, katolikus, ő csak kényszerből szolgált, utálta az oláhokat és azok embertelen bánásmódját és ezért többedmagával, mikor a nagy hó miatt menetelni nem tudtak és 3 napi pihenőt tartottak, megszökött. Hivatkozott arra, ha ez igaz, nem jön a magyar hadseregbe szolgálni. A tárgyalást dr. Ugrik Kálmán hadbíró-százados vezette, ügyész dr. Földes hadbíró-örnagy és védő dr. Pórszász Károly ügyvéd, katonai védő volt. Egy tanút hallgatott ki a bíróság, ki a vádat igazolta. Ügyész vádolt megbüntetését kérte, míg védő a vádat nem tartotta beigazoltnak, mert teljesen bizonyítva nem találta, minthogy csupán feljelentő maga volt a tanu is. A haditörvényszék zárt tanácskozás után vádlottat a vad alól felmentette. Az ítélet jogerős.

A románok mozgósítanak

Szeved aug. 13. (MTL) Aradról jelentik. A román hadügyminiszterium legújabb rendelete szerint az 1922-i korosztályból a közel jövőben százezer embert hívnak be. A bukaresti kormány igyekszik titokban tartani rendkívüli intézkedésének valódi célját.

Tiszteletadás a lobogónak

Az Egyesült ker. nemzeti Liga központi igazgatósága egyik ülésében foglalkozott azzal a sajnálatos ténnyel, hogy — ellentétben más országok szokásaival — Magyarországon a nemzeti hadilobogó iránt a polgárság nem nyilvánítja az azt megillető tiszteletet, nevezetesen a hadsereg kivonulása alkalmával a katonaság előtt vitt nemzeti hadilobogók előtt polgári személyek anélkül haladnak el, hogy a zászlót kalapemeléssel tisztelnék meg.

A központi igazgatóság már lépéseket tett a kormánynál s a nemzetgyűlésnél, hogy e kérdés törvényhozási úton rendeztesse.

A debreceni osztály választmányára a kérdéssel folyó hó 8-án tartott ülésén szintén foglalkozott és úgy találta, hogy talán még fontosabb, hogy ebben a kérdésben egy helyes társadalmi felfogás és kötelességérzet alakuljon ki s ezért a maga részéről féjfői tagjaira kötelezővé tette, hogy a hadilobogó kivonulások alkalmával, vagy bármikor, midőn a hadsereg valamely része lobogóval jelenik meg, kalaplevétellel tiszteljék meg.

A választmány e határozata alkalmából az Egyesült ker. nemzeti liga különbség nélkül szerettel felhívja a város egész polgárságát, hogy a hadilobogó megjelenésekor érezze át annak az ország testi, szellemi erejét, a területi épség visszaállítására irányuló törekvését, a nemzet, a haza örök életét kifejező symbolikus jelentőségét s a férfiak tiszteletüknek kalaplevétellel adjanak kifejezést.

Déva teljesen leégett

A lakosság a szigetekre menekült

Augusztus 8-án délután 4 órakor Déván egy üzletben tűz ütött ki, amely az egész környéket lángborította. A tűz terjedését elősegítette a 40 fokos hőség. (Déva tudvaleg Erdélynek legmelegebb pontja.) A tűz átesapott a katolikus templomra is, amely körül később egész házsorok égtek el. A csekély számú tűzoltóság a nagymérvű tüzvész tetetlentül volt kénytelen nézni. Este a tűz a Központi szállodára csapott át, majd a Fő-utca házeit is elborította, amelyek közül a megyeháza, a főreáliskola és a takarékpénztár épülete is kigyulladt. A hatóságok Bradból és Abrudbányáról kértek segítséget. A lakosság pánikszzerűen menekült a közeli folyó szigeteire és partjára. A kár milliókra rug. A lakosság ingó és ingatlan vagyonán kívül körülbelül 150 ház pusztult el eddig.

A szerbek lázítják a baranyai népet

A magyar kormány ellenintézkedései

Interpellációk napja

A nemzetgyűlés mai ülésén az ingatlan vagyonváltásáról szóló törvényjavaslat vitáját délelőtt félbeszakították és áttértek az interpellációkra.

Szilágyi Lajos interpellációt intéz a népjóléti miniszterhez a hadiözvegyek, árvák és rokkantak ügyében.

Bernolák Nándor népjóléti miniszter válaszában kifejtette, hogy a katonai ellátási javaslattal egyidőben nem lehetett a hadi sérültekről szóló javaslatot is elintézni. A törvényjavaslatot még át kellett dolgozni és ez annyi munkával járt, hogy nem készülhetett el az előre bejelentett időre.

— Oly rendkívüli nagy az érdekeltek száma, hogy csak azokat kívánja az ellátatlanok ellátásába felvenni, akik rá vannak arra szorulva. Ezért kellett a javaslatot átdolgozni. A kérdésnek igazságos elintézése nagy munka és ezzel magyarázható a késés, de azért addig is, amíg a javaslat törvényerőre emelkedik, a hadirokkantokról gondoskodás történt. Bejelentem, hogy a miniszterterács hozzájárult ahhoz, hogy az ellenforradalom áldozatainak özvegyei és árvái külön elbírálás alá essenek.

Szilágyi Lajos és a nemzetgyűlés a miniszter válaszát tudomásul vették.

Ugyancsak **Szilágyi Lajos** interpellálja a miniszterelnököt a felszabaduló területeken meginduló felvilágosító propaganda tárgyában.

Bethlen István gróf miniszterelnök nyomban válaszol Szilágyi interpellációjára és elmondja, hogy a szerbek kivonulása küszöbön van. Sajnálattal veszi tudomásul, hogy olyan hírek keringenek, mintha a kormány a maga részéről azonnal nem tette volna meg a lépéseket arra vonatkozólag, hogy az átvett bizottságok megakadályozzák az esetleges rendezavarásokat. *A szerb hatalom lelki i galomban tartja a népet és mindent megtesz, hogy a rendet megbontsa.* Bizonyos, hogy a szerbek Magyarország rovására mindent meg fognak tenni, de ezen üzemeknek megszüntetésére az intézkedések megtörténtek. Amikor a kormánybiztosok és a katonai parancsnokok megérkeznek, mindent el fognak követni a rendnek és nyugalomnak fentartása érdekében. A hazafias propaganda sem célos egyebet, mint a lelkek megnyugtatását. A külföldi antant megbízottak meghívása is azért történt, hogy tanúi lehessenek a történeteknek. A szerb hatóságoknak a megszállott területekről való kivonulásával egy interregnum esete állana elő. A propaganda hazafias célt szolgál, de nem pártpolitikát. A miniszterelnök biztosította az ellenzékét, hogy a népet mindenféle pártpropagandától távol tartják. A propaganda célja egyedül a hazafiai érzés fejlesztése.

Szilágyi Lajos és a Ház a választ tudomásul vette.

Budaváry László a villamos alkalmazottak természetbeni ellátása ügyében interpellál. Interpellációjában kérde a kereskedelemügyi minisztert, hogy hajlandó-e odahatni, hogy a villamos alkalmazottak természetbeni látásának el. Az interpelláció kiadatott a kereskedelemügyi miniszternek.

Perlaky György az összkormányhoz intézi interpellációját és kérde, hogy hajlandó-e a kormány 1920. évi július 28-án kelt rendeletét, amely a bányamunkások cselekvési szabadságát korlátozza, valamint a széntermelő és széntelosztási kormánybiztosságnak ezirányú rendeletét hatályon kívül helyezni?

Bethlen István gróf miniszterelnök válaszában kijelenti, hogy a széntellátás az ország közgazdasági életének legfontosabb tényezője és ezért kellett a legszigorubb rendeletet foganatosítani. A hazai széntbányák nincsenek abban a helyzetben, hogy a teljes széntszükségletet biztosíthassák és ezért adatott ki a szóbanforgó rendelet is. Ezért nincs a kormány abban a helyzetben, hogy a tisztelt képviselő ur kívánásának eleget tegyen. (709-es számú rendelet tényleg bizonyítja.) Kötött állapotban tartja a bányamunkásokat, azonban a rendeletet addig, amíg az ország széntszükséglete fedezve nincs, nem lehet megváltoztatni.

— A 709-es számú rendelet visszavonását illetőleg nem tud ígéretet tenni, mert kötelességünk a fegyelmet fenntartani, anélkül a szénttermelés csökkenne. Az interpelláló képviselő urnak azon állítása, hogy azon bányamunkások, akiknek törpebirtokuk van, nem foglalkozhatnak gazdaságukkal, mert nincs szabadságuk, nem állja meg a helyét, mert a rendelet egyik szakasza intézkedik a munkások gazdasági helyzetéről is. Ha a tisztelt képviselő ur konkrét adatokkal tud szolgálni arra vonatkozólag, hogy a bányatulajdonosok és hatóságok nem tartják be ezen szakaszt, úgy a legszigorubb megtorlást fogja a kormány foganatosítani.

A Ház a választ tudomásul vette.

Cserty József IV. Károly volt király születésnapjának évfordulója megünneplése tárgyában intéz interpellációt az összkormányhoz. Az interpellációban felhívja a kormány figyelmét ezen körülményre és kérde, hogy mit szándékozik ez ügyben sürgősen cselekedni?

Vass József kultuszminiszter röviden reflektál az interpellációra és kijelenti, hogy az interpelláló képviselő által felhozott misének egészen *magánjellege* von és mivel sem polgári sem katonai hatóságok aenak rendezésébe be nem fojttak, nem lehetett a misének megakadályozására intézkedést tenni.

Bethlen István gróf miniszterelnök válaszolt Cserty József interpellációjára és hangsúlyozza, hogy a szóban forgó ünnepélynek *propaganda színezete nincs de ha az volna, annak megakadályozására mindent elkövetne*, Erről azonban szó sincsen. A Ház a miniszterelnök választ tudomásul vette.

Elnök az ülést háromnegyed háromkor rekesztette be.

Bolsevik betörés Romániába

Bukarest, aug. 13. A múlt éjjel felfegyverzett bolsevista bandák két helyen újból megkísérelték a Dnyeszteren való átkelést. A román határőrség azonban ezt megakadályozta.

Kamatláb-leszállítás

Berlin, aug. 13. (MTL.) A svájci nemzeti bank a leszámítási kamatlábat 4 és fél százalékról 4 százalékra, a lombard kamatlábat 5 és fél százalékról 5 százalékra szállította le.

— **Debreceni cserkészek tiszacsegei táborozása.** A debreceni „Munka” cserkészcsoport orszomei Tiszacsegen élvezik a nagy táborozás örömeit. A cserkészek táborozása komoly munka, önévelés, amely arra szolgál, hogy a magyar ifjúság tanulja meg kötelességét jókedvűen elvégezni és érezze azt, hogy minden közösségnek alapja az, hogy a közösség minden tagja a reá rótt feladatot legjobb tehetsége szerint elvégzi. A fiúk egészségesek, vidáman gyakorlatoznak és hálásak azok iránt, akik hozzájárulásukkal ezt az örömet megszerették nekik.

— **Előadások a hadifogoly ügyekről.** Mivel a hadifoglyok ügye a vidéken nincsen kellőképpen megvilágítva, ennél fogva a m. kir. honvédelmi miniszter az ország minden városában előadások keretében fogja ismertetni a hadifoglyok helyzetét. Debrecenben **Kirchner Sándor** alezredes, a honvédelmi miniszterium hadifogolyügyosztály vezetője aug. 19-én délután 6 órakor a Városháza közgyűlési termében felolvasást fog tartani a hadifoglyokról és helyzetükről.

— **Cseh nyelv a felvidéki hivatalokban.** Kassáról jelentik: A Felvidék cseh vezér pénzügyigazgatója Kvech pár nappal ezelőtt Kassára érkezett, hogy az ottani pénzügyigazgató-ságot megvizsgálja. A vizsgálat befejezését követő zártkörű értekezleten tudtára adta a kassai pénzügyigazgatónak, hogy a Felvidéken az összes magyar tisztviselőknél 1922. apr. 1-ig vizsgát kell letenniük a szlovák nyelvből. Akik a vizsgán nem felelnek meg, azokat, ha gyakornokok, elbocsátják, ha pedig kinevezett tisztviselők, akkor nyugdíjazják, vagy más módon bocsátják el a szolgálatból.

NAPI HIREK

Vasárnapi istentiszteletek

A ref. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál **Uray Sándor** lelkész. délután 5 órakor prédikál **Csüly István** s. lelkész. Kistemplomban: délelőtt 9 órakor prédikál **Varga Ferenc** s. lelkész. délelőtt 11 órakor prédikál **Konrad Eoltán** h. lelkész. délután 3 órakor prédikál **Gábor András** s. lelkész. Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál **Könyves Tóth Kálmán** lelkész, délután 5 órakor prédikál **Uray Sándor** lelkész. Árpád téri templomban: délelőtt 10 órakor prédikál **Nagy Lajos** s. lelkész, délután 3 órakor prédikál **Kiss Andor** segédlelkész. Ispóty-templomban délelőtt 10 órakor prédikál **Gábor András** s. lelkész. délután 3 órakor prédikál **Varga Ferenc** segédlelkész.

Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor prédikál **Kovács János** vallásantató lelkész.

Városi szegényházban délelőtt 10 órakor prédikál **Márton Sándor** s. lelkész.

Konfirmált Leányok Szövetségének legközelebbi összejövetele szeptember 4-én lesz.

A róm. kath. templomban holnap vasárnap 6, 7, 11 és fél 12 órakor csendes misék. — Fél 10 órakor nagy mise, utána szent beszéd. — Délután 3 órakor litánia, és szt. oivasó.

Az ág. evang. templomban (Miklós-utca 3.) folyó hó 14-én, d. e. fél 9-től katonai istentiszteletet tart **Jakobi Viktor** katonai lelkész, 10 órakor pedig rendes istentiszteletet tart **Rédei Károly** nagykirályi ev. lelkész.

— **A Közbeeső kettős Ünnepe miatt a lapunk legközelebbi száma aug. 17-én, szerdán reggel jelenik meg.**

— **Kihallgatáson a Kormányzónál.** **Miskolc** Lajos, Debrecen sz. kir. város főispánja esütörtökön délelőtt Gödöllőn megjelent a Kormányzó előtt, akif egy és egyegy óras magánkihallgatáson tájékoztatott Debrecen ügyeiről, melyek iránt a Kormányzó igen élénk érdeklődést tanusit. A főispán egyébként a miniszterelnökkel, Ráday és Bernolák miniszterekkel is folytatott megbeszélést és tegnap este érkezett vissza Debrecenbe.

— **Péczy Sándor** joghallgató, a „Tiszántuli Hírlap” pol. napilap belső munkatársa eljegyezte **Tanos Ferenc**, gyárvezető és neje **Flausz Katalin** bájós leányát *Irenkét*. Az ismerősök és kollégák jókívánságai fűződnék a szép frigyehez.

— **Előléptetés.** **Csóka Sámuel** h. polgármester **Poroszlay László** jogszigorlót, aki a főjegyzői ügyosztályban fejt ki eredményes munkásságot, magasabb fizetési osztályba léptette elő. **Poroszlay László** mint kiváló sportember is nagy népszerűségnek örvend.

— **A városi tanács az izr. iskolaszékben.** Az izraelita iskolaszékben a város részére 2 hely van fenntartva. Az előző 3 évi ciklus most lejárt. A városi tanács a helyekre dr **Csűrös Ferenc** tanácsnokot és **Kondor Kálmán** főszámvevőt küldte ki.

— **Szolnokmegye a Kormányzó és a hadsereg mellett tüntet.** Jásznagykunszolnok vármegye a legutóbbi események, lármás jelek és rosszhiszemű politikai aknarobbantási kísérletek hatása alatt rendkívüli közgyűlést hívott össze. A nyári mezei munkaidőben szokatlan nagy számban gyűltek össze a törvényhatósági bizottság tagjai. Határozatuk egyhangu volt. Felírnak a nemzetgyűléshez, hogy ne engedje elhatalmasodni a felforgatás elemeit. Különösen impozáns és erőteljes volt Szolnokmegye közgyűlésének az az állásfoglalása, amely megköveteli, hogy a *hadsereget*, a nemzet szemefényét védjék meg minden támadástól, épügy az ország fejét, a magyar nemzet szeretetétől övezett *Kormányzót* gonosz céltatu méltatlan megbántás többé ne érhesse. (MTL.)

— **A Szent István-napi munkaszünet.** A m. kir. kereskedelemügyi miniszter a Szent István-napi munkaszünetről szóló körrendeletét tegnap küldte le Debrecen város tanácsának. A rendelet szerint augusztus 20-án, Szent István király napján az egész ország területére teljes munkaszünetet rendelt el, míg az ezt követő vasárnap, augusztus 21-én a rendelet szerint az üzletek 10 óráig nyitva hagyhatók, azontul munkaszünet.

— **Kinevezés.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a kormányzó **Wiczán István** h. államtitkári címmel és jelleggel felruházott belügyi miniszteri tanácsost valóságos h. államtitkárrá kinevezte.

— **Káptalan Pannohalmán.** Pannohalmán augusztus 19-én ül össze a magyar rend Szent Benedek káptalanja, hogy megbeszéljék és elintézzék az új szabályok értelmében a rendtársak plénuma elé tartozó ügyeket. Pannohalmán minden három évben szoktak káptalant tartani, azonban a rendkívüli viszonyok miatt a legutóbbi kilenc év alatt nem tudták a káptalant összehívni.

— **Fejlődik a statisztikai hivatal.** Hogy a városi statisztikai hivatal a házaspótló munkáit teljes szakszerűséggel teljesíthesse, a városi tanács legutóbb elrendelte, hogy a városi közművelődési könyvtárból az a 340 kötet könyv, amely elsősorban a statisztikai tudományokat öleli fel — szolgáltatassék át a statisztikai hivatalnak. Így az ifjú, de hatalmas arányokban fejlődő statisztikai hivatal már is tekintélyes kézi könyvtárral rendelkezik.

— **Tisztviselő-kölcsönök.** A vármegyei tisztviselők országos egyesülete arról értesítette a polgármestert, hogy a közigazgatási tisztviselők részére ismét megkezdte a háboru alatt abbahagyott hitelnyújtást. Azok igényelhetők tisztviselői kölcsönök, — melynek feltételei előnyösek — akik legalább öt év óta közszolgálatban állanak. A kölcsön iránti kérvények a Hazai Ált. Biztosító Társaság budapesti központi osztályához intézendők.

— **Segítsünk a diákokon.** A református főgimnázium ifjúsági segítő egyesülete azzal a kéréssel fordult legutóbb a városhoz, hogy az egyesület javára adjon 5000 koronás adományt a melyel szegény tehetséges tanulókat tanulmányai folytatásában segítsék. A legolcsóbb konviktsi hely ma már 1600 koronába kerül. Eddig 50 ezer korona gyűlt egybe az egyesületnél magánosoktól és bankoktól. — A segítő egyesület kérését legközelebb a közgyűlés tárgyalni fogja.

— **Kutat kap a gazdasági népiskola.** A II. számú gazdasági népiskola igazgatósága azt kérte, hogy a város javíttassa meg az iskola gazdasági területén levő kutat. Ugyanis ebben a kutban csak akkor van víz, ha a talajvíz mélyebb helyen is felfakad, így az ivóvíznek nem használható. Ez a kut a nyáron, a rekkenő hőségben, elapadt. Minthogy szeptembertől kezdve az iskolában a gyakorlati tanítások megkezdődnek, elengedhetetlen, hogy itt a tanulók részére ivásra alkalmas vizű kut ne legyen. A városi tanács ezeket mérlegelve megfelelőképp intézkedett.

— **A DKE kérése.** A magyar közművelődésnek és általában a hazafias szellemnek terjesztésében évek óta nagy tevékenységet fejt ki a Dunántúli Közművelődési Egyesület. Ez az egyesület most elérkezett negyedszázados jubileumához, mely alkalommal Rákosi Jenő a DKE elnöke segílyt kért Debrecen várostól. A kérelem legközelebb közgyűlés elé kerül.

— **A szárazság pusztítja az erdei facsemetéket.** Az alföldi erdőtelepítvényben a hetek óta tartó rendkívüli szárazság és hőség már eddig is mérhetetlen károkat okozott, mert az Alföld különböző vidékein telepített csemetekertekben a legközelebbi erdősítési időnyre való mintegy 30 millió erdei facsemetének nagy része, főleg a szárazság és tikkasztó hőség, kisebb részben pedig a tömegesen fellépett kártékony rovarok pusztításai következtében kiveszett. Ujult erővel kell azért ez év őszén arra törekedni az állami erdészethez, hogy a katasztrófális körülmények folytán bekövetkezett hiányt mielőbb pótolhassa.

— **A postások táncestélye.** A debreceni postások mult szombaton tartott estélye ugy erkölcsileg, mint anyagilag szép sikerrel végződött. A műsor minden száma tetszős és hatásos volt, különösen a nemrég megalakult dalárda vált ki precíz énekével, műsor után pedig a szép számmal megjelent közönség egész a kora reggeli órákig maradt együtt kitűnő hangulatban. A rendezés Rácz József pt. altiszt érdeme, akinek és a felülfizetőknek hálás köszönetét fejezi ki a postás altiszt kar.

— **Új joggyakorok.** A debreceni kir. ítélőtábla elnöke Fischer Rudolf jogszigorlót id. minőségű segélydíjas joggyakorokká nevelte ki.

— **Menekültek figyelmébe.** Közigazgatásban és fogalmazási szakban jártas középiskolai képzettséggel bírók közül kettőn állandó alkalmazást találhatnak havi 1300 korona javadalmazással, napi 4—5 órai elfoglaltság mellett. Jelentkezhetni az OMH, debreceni kirendeltségénél.

— **A Stefánia szövetség és a népjóléti miniszter.** A népjóléti és munkaügyi miniszter legutóbb érdeklődött a gyermekvédelmi ügyekkel foglalkozó Stefánia-szövetség debreceni fiókjának a népjóléti hivatalba történt beolvadásáról. A városi tanács részletesen tájékoztatta a minisztert.

— **Felhívás.** A háboru előtt megszűnt „Csontos Testvérek fakoporsógyára” cég hitelezőit felhívom, hogy követeléseiket Eötvös-u. 15. szám, Poroszlaj Károlynál akár szóval, akár írásban bejelenteni sziveskedjenek, hol naponta délután 2—5-ig a jogos követelések kiegyenlítését nyernek.

— **Tájékoztató a róm. kath. tanítónéközpöbe való főlvetélről.** A főlvetel folyamodás útján történik. A bélyegtelen folyamodvány fől-szereléséhez szükséges: 1. kereszt levél (születési bizonyítván) 2. iskolai, 3. ujeletü orvosi bizonyítvány arról, hogy a folyamodó éperzékü és a tanítónői pályára alkalmas. A folyamodvány a főtisztelendő egyhm. főhatóságához címzendő, de az intézet igazgatójához nyujtandó be akár személyesen, akár postán. A főlvetel akkor lesz végérvényes, ha a folyamodó zenei hallásáról évelejen a vizsgálatot kiállotta. Vidéki növendékek elhelyezése az igazgatóság közbejöttével történik. Evégből azok a családok amelyek növendéket lakásra és ellátásra keresnek, a feltételek közlésével az igazgatóságnál jelentkezzenek.

— **Tanügy.** A hajdudorogi egyházmegyei gör. kath. tanítók folyó hó 14-én nagyszabásu gyűlést tartanak Máriapócsen, melyre a tanügybarátokat is tisztelettel meghívja az előkészítő bizottság.

— **A rendőrség köréből.** Dr Komlóssy Pál rendőrtanácsos tegnaptól kezdődőleg 2 heti szabadságra ment.

— **Az ezresek beváltása.** A pénzügyminiszter rendelete értelmében folyó évi aug. 18-tól szept. hó 15-ig bezárólag az Osztrák-Magyar Bank magyar felülbélyegzésü 10.000 és 1000 koronáról szóló jegyeit az ezen bankjegyek átvételére most már egyedül kötelezett helyen: a m. kir. állami Jegyintézetnél, valamint a magyar állampénztáraknál már csak 50 %-os levonással kötelesek fizetesképen kicserélésre, vagy felváltás céljából elfogadni.

— **A Turul katonai biztosító intézet köszönete.** Tegnapi a Turul katonai biztosító intézet igazgatósága beadványt intézett a városi tanácshoz. A beadványban az intézet igazgatósága köszönetét jelenti Debrecen városának azokért az anyagi és erkölcsi támogatásokért, melyeket az intézet Debrecen városa részéről eddig élvezett.

— **Tűzvész Nyirbogdányban.** Nyirbogdányban tegnapi délután 4 órakor óriási tűz támadt, melynek során 7 ház, hatezer kereszt szalmája és rengeteg termény égett el. A tüzet egy óra mulva sikerült a környékbeli gazdáknak lokalizálni, úgy, hogy mire a nyiregyházai tűzoltóság kivonult, már nem volt rájuk szükség.

— **A közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak, nyugdíjasok, özvegyek, árvák kedvezményes ellátása tárgyában kiadott 4300—921. M. E. számú, továbbá ugyanezeknek kedvezményes áru tüzelőanyag ellátása tárgyában kiadott 4120—921. sz. M. E. rendeletek végrehajtása érdekében szükséges, hogy a m. kir. állampénztár által vezetett állatási könyvben minden igényjogosultnak pontos lakcíme bejegyeztessék, mert egyrészt a 2800—921. P. M. számú rendelet alapján az igényjogosultakhoz kibocsátandó felhívás postai úton való kézbesítése csak így lehetséges, másrészt a tüzfára kiállítandó és az állomásfőnökségekhez átteendő utalványokon a fa kiszolgáltatása céljából a lakhely megjelölése elmaradhatatlan. Felhívtnak emellett mindazon közszolgálatban álló tisztviselők, nyugdíjasok és özvegyek, kiknek illetményeit és ellátási jegyeit a m. kir. állampénztár számfejté, hogy nevük és állásuk, nyugdíjasoknál és özvegyeknél nevük és nyugellátási minőségük megjelölése mellett pontos lakcímeiket írásban a m. kir. állampénztárnál 3 nap alatt jelentsék be.**

Ma este katonai hangverseny a Bika kávéházban.

— **A mozik es a rokkantak.** Lapunk tegnapi számában e címmel cikk jelent meg s örömmel halljuk, hogy már is meg van a kívánt hatása.

Az „Uranus” mozgó ügyvezető-igazgatója a tegnapi nap folyamán felkereste a Hadró vezető Népiroca igazgatóját s a Hadró vezetősege egyik tagjának bevonásával megállapodtak, hogy a mozgósínház igazgatósága a Hadró vezetősege által javaslatba hozott hadirokkantak, illetve hadiözvegyek közül fogja a rendeletnek megfelelő százalékban alkalmazottait kiválasztani.

Figyelemnek kísérjük a továbbiakat is.

— **A Keresztény Nemzeti Liga** debreceni osztálya folyó hó 17-én, szerdán d. u. fél 6 órakor a városháza kistanácstermében rendkívüli választmányi ülést tart. Külön meghívókat nem küldünk szét. Dr Pórszász Károly főtitkár.

— **A debreceni Vitézek avatása.** A hajdu-megyei Vitézi Szék kapitánya Nagy Pál ezredes tegnap meghívta Miskolczy Lajos főispánt és Cséka Sámuel h. polgármestert Debrecen város törvényhatóságának képviselőjében a Debrecenből kijelölt vitézek augusztus 21-i avatási ünnepségére Budapestre.

— **Megeredtek az Ég csatornái.** Végre a hosszas és tartós tikkasztóan száraz forró napok után tegnap reggelre beborult és 10 óra felé lassan megeredt az eső. Jelentések ugyan még nem érkeztek, de a jelekből ítélve kiadós eső esett ugy Debrecenben, mint a Hajduságon, mely jót tett azoknak a kapás veteményeknek, amelyek ki nem süttek. A levegő is lehült, úgy hogy a tegnapielőtti nagy melegek után ma nagyon sok felöltő előkerült.

— **Adakozás a menekülteknek.** Közelebről a menekültek javára az abbi adományok folytak be: Kis Bellon Józseftől a Nagykállóban rendezett néppünny jövedelméből 412 kor., Sexty Lajos urtól 20 kor., Csiba Elek urtól 50 K Fogadják a jószívű adakozók az O. M. H. debreceni kirendeltségének hálás köszönetét.

— **Krisch Károly** cserépkályha raktára, Debrecen, Piac-u. 89. Telefon 12—18. Elvállal cserépkályhák átrakását és javítását. Új cserépkályhák érkeztek.

— **Táncestély a Royalban** ma, vásárvasárnapján, gyümölcsesszürettel. — Kezdeté este 7 órakor.

— **Egy 15—16 éves hadiárva fiu** kifutónak sürgősen jelentkezék Szent Anna-u. 12. sz. a. Hadró irodában.

SZÍNHÁZ.

Színházak és mozgósínházak közleményei:

Az Uránia mai szezonnyitó műsora iránt általános érdeklődés nyilvánult. A fényes megnyitó műsort „Roland mester” c. középkori misterium 6 felvonásban ékesíti, melynek főszerepét, a néhány száz szereplő és több első-rangu művész élén Éva May, a világhírű és szépségéről is híres német művésznő játssza. Ezt megelőzi egy pompás vigjáték A kis házasközvetítő címen. Előadások ma vasárnap d. u. 3, 5, este 7, és 9 órakor. Jegyelővétel mindennap d. e. 10—12-ig. Hétfőn és kedden ez a gyönyörű műsor este 7 és 9 órakor utoljára látható.

Tánckirálynő. Fanny Eisslernek, a világhírű táncművésznőnek regényes élettörténete fényes, látványos és elejétől végeig érdekes szerelmijáték keretben van ma műsoron a Vigszínház mozgóban. Előadások délután 3, 5, és este 7 és 9 órakor. Jegyelővét délelőtt 10 óratól 12-ig és délután 2 óratól.

Hétfőn új műsor a Vigszínház mozgóban. Bemutatóra kerül a „Hermelines hölgy” újdonság 6. felvonásban és Carpentier—Demsey közötti boxmérkőzés, amely a világ legnagyobb mérkőzése volt amerikában és amelyről a világ összes lapjai írnak.

MINDEN ÖNTUDATOS MAGYAR EMBER
CSAK KERESZTYÉN LAPOT OLVAS!

KÖZGAZDASÁG

Városi földbérletpolitika

Az e hó 7-én a városháza tanács-teremben tartott kizsazda és kisbérlet értékezte elhatározta, hogy megkeresi a várost, miszerint a közelfekvő városi földeket 10—20 k. holdas parcellákban adja bérbe. Nagyon helyes és indokolt kérés. Már az értekezleten mutatott rá **Biró Pál** ny. gazdasági akadémiai tanár Szeged város ily irányú földbérletpolitikájára, mely egy a városnak, mint a földnélküli kizsazdáknak egyaránt hasznos.

Nagy liha volna a város körül fekvő városi földeket 1—2 holdas parcellákban, boldog-boldogtalannak bérbeadni. Az ilyen kis föld csak konyhakertésznek való, mely annyira elszaporodna, hogy sok termény feleslegessé válna, szállításra nagyobb részt nem volna a termelvény megfelelő, mivel a legtöbbször a konyhakertészben laikusok és az egyes növények termelését, kezelését nem értik. Másrészt a földeket trágyázás híján idővel teljesen kiuzsorázzák. Ily kis parcellák a mezőgazdasági többtermelés szempontjából egyenesen kárhóztatandók. Példaképpen felhozom a Balmazújváros határában fekvő Nagyhát több ezer holdra menő birtokát, mely 2—3 holdas parcellákra van osztva. A jelenlegi bérlet majdnem mindnyájan igaerő nélkül, bérszántással vagy anélkül mivelik. (Nem ritka, hogy a csukaföldet, sajnálva a szántási díjat, csak boronálják és így vetik rá a búzát). A földet csak a madár trágyazza és így nem csuda, ha átlagban 5—6 mázsás termés van azon a földön, amelyen eddig tizen felül volt.

A szociális fejlődés viszont megkívánja, hogy egy bizonyos határig minél több földhöz jussanak.

Mindkét célt szolgálja a város közelében fekvő városi földeknek 10—20 holdas parcellákban való hosszabb időre bérbeadása (6—12 év). A 10 holdnál nagyobb bérletnél a bérlet már tarthat igavonó állatot, sőt kisebb tanyát is emelhet, vagy 2—3-an a földön lévő tanyát közösen használják.

Az illetők iparkodni fognak a földből minél többet termelni és mivel hosszabb időre bírják, trágyázás által jó erőben tartani. A város előnyösebben bírja bérbeadni, mivel ily kis földeken, ahol a bérlet a családjával dolgozik, kisebbek a termelési költségek és így rendszeren többet ígér meg a kisbérlet, mint az, aki nagyobb tagot bérelve, alkalmazottak segítségével mivel a földet. Másrészt a 10 holdon felüli bérletnek már bizonyos megtakarított kis tőkájuk kell, hogy legyen, a befektetés eszköze végett és így oly egyének jutnak földhöz, kik azt meg is tudják beosítani.

A bérösszeget, tekintettel a pénzünk értékének jelenlegi ingadozására, célszerű terményben fixirozni, így sem a bérlet, sem a bérbeadó nem rövidül. Pl. egy k. hold után 150 kgr. buza ára, ha a buza ára a bérlet tartama alatt 50 K alatt áll, bár mielőbb akkor, mázsánként 50 K.

Legközelebb több 30—180 holdig terjedő városi földbirtok kerül árlejtés útján bérbe, melyen célszerű volna a

kizsazdák és kisbérlet eme kívánságát méltányolni. Ezzel nem akarom azt mondani, hogy konyhakertészre ne adasson ki föld. Sőt! Osakhogy 300—400 négyszögletes parcellákban azoknak, kik azt maguk mivelik (nem pedig felesbe adják) és akik rá vannak szorulva.

Ajánlom a városi mezőgazdasági hi-zottság figyelmébe ezen körülményeket.

Piszky Árpád.

Romániában állami monopólium a buza-export. A román kormány elhatározta, hogy a buza kivitelét monopolizálja. A kiviteli árakat 16000 leiben állapították meg vagonként ab feladó állomás.

Zsirkitelési tilalom? A hetek óta tartó szárazság az egész országban különösen a kapásveteményekben és takarmányfélékben okozott nagy károkat. Mivel a tartós szárazság miatt kilátás van arra, hogy a közellátás terén nehézségekkel kell megküzdni, a közellátásügyi miniszter nemrégiben megszüntette a kapásvetemények kivitelének engedélyezését. Illetékes helyről szerzett értesülésünk szerint az eddigi tilalmakat, ha az időjárás rövidesen meg nem változik, a *zsirkitelési tilalom* is követni fogja, mert a tengertermés elégtelensége miatt előreláthatólag zsirban is rövidesen szükség fog beállani.

Postajáratokat kapnak a kecskeméti tanyák. A kultúra, a művelődés nem egyforma léptekkel halad még ugyanazon ország minden részében sem. Egyik helyen hét mérföldes csizmában jár, másutt meg mankón biceg. A városi ember némelyikének száz lépést sem kell tennie lakásától és máris előtte a magyar kir. posta levélgyűjtő szekrénye, a telefont, ha úgy tetszik, az asztalára szerelhető és naponta kétszer fordul be hozzá a levélhordó, ugyanezenyszer a lapkihordó. A falvakban már nem megy minden ilyen pompás és kényelmes berendezéssel, de az igények mégis ki vannak elégítve. Hanem a tanyák! Sem postájuk, sem postásuk, sem telefonjuk, sem táviró drójtjuk! A Magyar Gazdaszövetség kecskeméti tanyai kongresszusa szóvá tette ezeket az állapotokat is. Az eredmény máris mutatkozik: a m. kir. posta és táviró igazgatóság átiratban kereste meg Kecskemét városát, volna e hajlandó három pusztai postaügynökségnek, valamint az ezekhez tervezett közbesítő és gyűjtőjáratok berendezéséhez és fentartásához anyagilag hozzájárulni?

Hisszük, hogy ez csak kezdet a felé a cél felé, hogy az alföldi tanyavilágot megszabadítsuk az elkülönítettségéből és elmaradottságából és összekössük az országos társadalmi és gazdasági élet mozgalmasságával.

— **Az új szeszadó.** A hivatalos lap mai száma közli az új szeszadó törvény módosítását. E szerint a szeszfogyasztási adó folyó évi szeptember 1-től fogva termelendő szeszre minden hektoliter-fok (liter) alkohol után 160 korona. A fogyasztási adó alá eső szeszfőzdékben 1921—22. termelési időszakban termelendő alkohommennyiség 240 ezer hektoliterben állapított meg, amelyből 160 ezer hektoliter a mezőgazdasági szeszfőzdéknek, 80 ezer hektoliter az ipari szeszfőzdéknek jut.

Nagy a krumplihány a fővárosban. A külföldi ügynökök felverték az árát. A főváros kezdeményezésére tiltotta be a földművelésügyi miniszter a burgonya exportját. Szabolcsból 3—4 napon belül nagyobb szállítmány érkezett Budapestre, amelyet a főváros 450 koronáért fog árusítani a közönségnek.

SPORT.

Testnevelési tanfolyam tornatanárok részére. Mint ismeretes a kultusz-kormány júliusban négy hetes testnevelési tanfolyamot rendezett a gimnázium és reáliskolák tornatanárai részére. E tanfolyamokon a résztvevőket a torna, vivás, atlétika, játék és uszás terén előállott fejlődésnek megfelelően továbbképezték.

Megismertették a hallgatókat a szabályokkal s egyben a pedagógiai és élettani vonatkozásokra is kiterjedtek. A tanfolyam kitűnő eredménnyel zárult s már a jövő évben 19 városban ily irányban tanítandó ifjúság mértékül fog szolgálni az eddig követett módszer hátrányaival szemben.

DKASE-DEKASE. Az ügétőteri versenypályán vasárnap mutatkozott be első ízben a debreceni munkások 1918 év óta labdarugásában nem szerepelt testadó egyesület csapata. A háború, mint annyi más intézményt, a munkás egyesületet is érzékenyen vette elő, mely nem kíván a nehézségekkel megküzdni, a munkásságot a sport terén beállította. A folyó évben újjászervezte s megerősödve ismét munkának kezdett s mint legfontosabb egyesület az I. o. bajnokságba osztott be. A kötelező mérkőzéseket Berettyóújfalun s Kisvárdán bejártotta, mely után a DKASE-t kérte ellenfelül. Mindenesetre érdekes bemutatkozása lesz ez az egyesületnek s hogy mindjárt a bajnokság második helyezettjével mérí össze tudását, ez betekintést fog engedni a jövő bajnoki szereplésébe.

A tőzsde

Bécsi zárlat aug. 13. (MTI.) Berlin 715, Holland 184 25, Newyork 592, London 2169, Páris 4625, Milánó 2590, Brüsszel 45, Koppenhága 93, Prága 745, Budapest 160, Zágráb 350, Bukarest 760, Varsó 30, Bécs 0-72, Osztrák lebelveg 58.

Budapesti zárlat aug. 11. (MTI.) Magyar hitel 1550, Osztrák hitel 595, Angol-Magyar bank 7.05, Lészámít bank 705, Magyar-Olasz bank 300, Jelz hitelbank 255, Keresk. bank 66, Pesti hazai első 19800, Borsodmiskolci 29.40

Váltók. Napoleon 1140-60, Angol font 1310-1340, Dollár 347-357, Francia frank 2850-090, Márka 435-445, Lira 1560-1680, Osztrák kor. 36-37, Rubel 59-61, Lei 470-480, Sokol 440-50, Svájci frank 5950-6150, Korona dinár 850-860, Frank dinár 860-870, Lengyel márka 16-17.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legelődrágábban vessz **Simon György** DEBRECEN, Kossuth-u. 11.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Eiveszett
Szerdán délelőtt, a MÁV. Átomás csünetében, vagy az I-II. jegypénztár előtt vagy az I-II. osztályú étteremben egy pár női félbevaló elveszett. Mindenik függőben 2—2 igazgyöngy, apró gyémánt kövekkel körülvéve. Megtaláló s iveskedjek Széchenyi-u ca 20 szám alatt Dr Papp Sándor kezéhez beszoiglatni, ahol 500 korona jutalomban részesül.

Molykár ellen
szórma és törlőhár megörzését a legnagyobb biztonságban beraktároz KOVÁRY és ALT-MANN Piac-u. 42.

Egy
fűszer üzlethez kiadó, hozzávaló berendezés eladó. Ajánlatot kérek Csillag-u. 53.

Butorozott
szobát lehetőleg előszobával és azonnali beköltözésre keresek bármily árért. Cim a k adóban.

FÉMONTÓDE!
Bronz, réz, alumínium **Panló** stb. öntés, vésés **Panló** Debrecen Zsigmond-utca 13. Telef. 430.

Munkára
molyzsédésre fiuk és leányok felvételnek Katalin-telepre. Bovebbet Stern Arany János-u. 42.

Mindenféle
műlakatos műszerész munkát készít és javít Molnár Oszkár Péterfia 18

Eladó
vagy kiadó forgalmas kovácsműhely b-rendezéssel Cim a kiadóban.

Bélyegzőgyár és vésőintézet
PAULÓ I. Batthyányi-utca 22. Telefon 1365.

Kossuth-utca 59. sz.
ház eladó. Értekezhetni ugyanitt.

Méz és viasz
nagyban és kicsinyben vásárol a Hortobágyvidéki Méhészeti R. T. Apaffy-utca 22.

Forgács István
művésztanár
Bádogos-u.

Makulatura 51 kilós
tételben kapható lapunk kiadóhivatalában.

Rikkancsok
felvételnek fix fizetéssel és jutálékkal a kiadóhivatalunkban

Debreceni Gazdák
Bankja Részvénytársaság Kossuth-utca 17. Kölcsönöket folyósít házakra, — földekre és értékpapírokra Betéteket elfogad, a betétek után kamatot ad. Értékpapírokat és idegen pénzeket vásárol és elad. Elfogad értékeket megvásárolás céljából és bérbe ad (safé deposit) páncélszekreket. Takarékpénztár és bankügyletek minden ágazatával foglalkozik. Felkérnek minden pénzügyi műveletnél rendelkezésre áll.

Eladó
sárga, féderes, nagyon könnyű, homokfutó, egy lovas kocsi, teljesen jó karban féderes ülészekkel. Értekezhetni Vár-u. 8 sz. délután 2—4 óráig.

Családi ház

közül a fűtőház 3 szobás utcai 3 szobás udvari lakás, üvegzett veranda, pinca, külön baromfiudvar. Az egész villanyvilágítással, vételi esetén 3 szoba azonnali beköltözésre eladó. Dezső László irodája Maróthy-u. 19.

Liszt- és kenyérrárat megállapítása

A m. kir. miniszterium 5930-1921. számú rendelete alapján a hatósági ellátásba felvett lakosság részére forgalomba jövő hatósági liszt- és kenyérrákat a mai naptól kezdődő hatállyal a fogyasztók részére következőleg állapítom meg:

Finom fehérliszt és buzdara	kg. 22 K
Egységes fehérliszt	" 18 K
Főzõliszt	" 15 K
kenyerliszt: (buza, rozs, vagy ezek keveréke)	kg. 6 K

További intézkedésig csak egységes fehérliszt és kenyérliszt van forgalomban Tengeri és árpaliszt a forgalomból kivyantott.

Az új lisztkenyvek napi szelvényeire 20 dkg., heti szelvényeire 1 kg. 40 dkg. liszt vásárolható és pedig negyedrészesben egységes fehér és háromnegyedrészesben kenyérlisztet.

Az új lisztkenyvek augusztus hó 1-től augusztus hó 13-ig szóló szelvényei érvénytelenek, tehát az új lisztkenyveknek csak aug. 14-től szóló szelvényeit lehet beváltani. A hatósági kenyérlisztből előállított kenyér árát kg.-ként 6 korona 50 fillérben állapítom meg. Másfajta lisztből hatósági kenyér nem állíthatik elő. Az új lisztkenyvek aug. 14-étől szóló heti szelvényeire a Csapó utca 15. sz. alatti lisztiroda udvarában felállított hatósági kenyér elárúsítóhelyen aug. 18-tól kezdődőleg kettő kg. hatósági lisztből előállított kenyér vásárolható. Más üzletben, vagy kenyérelárúsító helyen hatósági kenyéret vásárolni nem lehet. A lisztkenyvet legkevesebb egy heti szelvényére a hatósági kenyérelárúsító helyen kenyéret lehet venni abban az esetben is, ha a lisztkenyvet a hírlapokban felsorolt 20 hatósági lisztellátással foglalkozó kereskedőnél be is van jelentve. A hatósági lisztellátással megbízott kereskedők az eddigi rendelkezések szerint szabad forgalomban levő lisztből készített kenyéret akadálytalanul árulhatnak. A hatósági lisztet azonban kenyérnek sem fel nem dolgozhatják, sem fel nem dolgozathatják.

Debrecen, 1921. aug. hó 13.

Zö d. tb. tanácsnok.

Eladó ház

Bauer-telep Bauer-utca n. 2 szobás családi ház 300 négyzetméter területtel eladó Dezső László irodája Maróthy-utca 19.

Hirdetmény

Értesítem a város lakosságát, hogy házikézelésben levő nagyerdői fürdőnél a volt fürdőbérlet által (Parlagi) kibocsájtott jegyek érvénytelenek.

Egyben figyelmeztetem a fürdőző közönséget, hogy újabban a város által kibocsájtott és birtokukban levő jegyeiket a városi számvevősnél, ha még számvevősnél pecséttel nem bírnának, felülbélyegeztessék, mert folyó hó 17-től a lebélyegzetlen jegyeket a fürdőpénztár el nem fogadhatja.

Városi főszámvevő.

Nyomatott a lapkiadó Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debrecen, Ferencz József-ut 59.

PICARD CIRCUS

Debrecen, Széchenyi-utca **ELSŐ ELŐADÁSA** aug. 18-án, csütörtökön este.

Nagygyeddi Kovács arckenőcs

és **BORAX-SZAPPAN**, valódi bőkebeli minőségben ismét kapható mindenütt. Vidéki postai szétküldés naponta!

Főraktár: Budapest, VIII. Beszeréni-utca 3.

Eladó sestetakerti szőlő

Andrássy-utca n. 856 négyszögöl szőlő gyümölcsös, borház és teljes termés. Azonnali átvételre eladó Dezső László irodája Maróthy-utca 19. szám.

Legfinomabb rum és likör essenciák és mindenféle gyógy- és piperecikkek

legolcsóbban szerezhetők be

JÓSA ÉS JÓNA DROGUERIAJÁBAN

Kossuth-utca 9.

Eladó villany felszerelés

200 méter oszlopfelszerelés az utcáról lakásban 2 láng bevezetéssel azonnali átadásra eladó DEZSŐ LÁSZLÓ irodája Maróthy-utca 19.

Halál eset alkalmával bárki meggyőződhet a GEBAUER KAROLY ÉS TARSA

legnagyobb mennyiségű temetőket vállalat elismert legolcsóbb árakkal és lelkiméretes kiszolgálással. Kiszármazottak és menekülteknek nagy árendámény. Üzlet: Kossuth-u. 2. (Városháza) Telefon nappal 103. Éjjel 60.

Elköltözés miatt alkalmi vétel! Családi ház!

Rögtön beköltözhető az egész! Idegen lakó nincs!

Veres-utca 9. számú hájos kis családi ház!

A város központjában, a Csapó-utcai részben, villanyos megállóval, a Faragó-utcai megállóhoz egy fél percrenyire. Két utca sarka. Parkírozott udvar, Debrecen egyik legesodásabb udvara. Szétkaszános kút loesolás tömlővel! Állandóan felséges tiszta levegő!

A ház leírása a következő:

Kényelmes, szorény kis családi ház hat szobával, minden elképzelhető mellékkeliségekkel. Berendezett fürdőszoba, belső angol klozettel, vízvezetékekkel, raktárak, kamarák, alsó és felső konyhák. Születi udvari ebédlő! Pincék, mosóház, lecsatornázott sertésöl és baromfiöl. Husfűstölő, belső és külső angol klozettek. A szobákban oserépkályhák. Minden mellékkeliség téglalapítmény, stukkuros plafon és beton burkolású padlózat. Kiszármazó víz, mely fűtésre és nyomásra berendezve. Mindeu helyiségben villanyvilágítás és vízvezeték!

Három udvara van!

Az első udvarban park, termő gyümölcsfákkal, szőlő és rózsaszalagokkal és rózsafákkal. Terrakotta parkoszobák és falba épített reliefek. Udvari hálólhinták. — Nyári ebédlő, japánpagoda stílusban építve és japán díszítéssel dekorálva.

A középső udvar kocsihajóval, hinta és nyújtó tornaszerekkel felszerelve. A hátsó udvarban is termő gyümölcsfák.

A hátsó udvarban van a gazdasági és majorsági udvar, kamarák, raktárak, mosókonyha, husfűstölő, sertésöl, baromfiöl, sertés és baromfi-fürdővel, betonból építve, alacsony árcsúszva és vízvezetékkel berendezéssel felszerelve. Nyári szabadfürdő zuhannyal, vízvezetékekkel.

Megtekinthető délelőlt 8 órától 2 óráig, vagy délután 5 órától esti 7 óráig.

Utolsó ára 400 ezer korona!

Alkudozások céljából ne tessenek fáradozni!

Rühkenőcs, Kreolin, Kénvirág, Kálicsappan és mindenféle fertőtlenítő szerek

'Radikál' patkanyirtó szerstb.

Telefon 14-80.

legolcsóbban szerezhetők be

Telefon 14-80

Korzó Progueria Debrecen, Piac-utca 42. sz.

Gyász esetek alkalmával forduljon bizalommal FEHÉRTŐI BÉLA temetkezési intézetéhez

DÉGENFELD-TÉR 4 SZÁM (Saját ház.)

Hol temetések a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig személyes felügyelet mellett a legolcsóbb napi árban eszközöltenek. Telefon nappal 11-85., éjjel 10-91.

MÜLÉP

Kilogrammonként 320—K

És minden mérészeti felszerelés (Boczonádi rendszerű kaptárak) legjutányosabban kapható

HORTOBÁGYVIDÉRI MÉHÉSZETI R. T.

Debrecen, Apáfy-u. 22. sz., mint BOCZONÁDI MÉHÉSZETE Ujpest, képviselése.

Eladó szőlő-nyaraló!

A Nagyerdő alatt!

Azonnal átvehető és beköltözhető! Téli-nyári lakás!

Pár percrenyire az egyetemhez!

Sestakert, Komlóssy-ut 64. szám

A tanítói árvaahoz melletti úton kell bemenni. Uri családok által lakott Villa-negyed! Közvetlen szomszédja: dr. Lencz Géza egyetemi tanár ur. Öméltósága. **Hatalmas, majdnem ezer négyszögöl kitűnő karban levő, gondozott termő szőlő. Az idel várható termés 25 hektó!**

Téglapépület 2 szoba, konyha, veranda, speiz, két kamara, elkerített baromfiudvar és sertésöl. — Igen jó vízi szivattyus kut, felséges levegő! Villanyvilágítás. Cserépkályha.

A benne lakó tulajdonos urnó az egész ingatlant átadja a vevőnek.

Ára 280 ezer korona.

Ezen nyaraló felett is a Nagy Lajos Iroda rendelkezik, ott köthető meg a vétel, ott teendő le a foglaló. Iroda Veres-utca 9. sz.

MINDENNEMŰ

könyvkötői munkát, dobozokat, paspartut börtárcát és k. szoruszalag felírást készít

VARJAS PÁL

könyvkötő-bördíszműves Egyháztér 3. sz.

Bank s biztosító intézetek könyveinek javítását a helyszínen is végzek.

Copia kötések a legjutányosabb árban.

Poloskairtást

vállal felelősséggel helyben és vidéken

RÁTHONYI GÁBOR

hatóságilag engedélyezett féregirtó

Cegléd-utca 18

Hálószoba butor

sötét matt színű új állapotban azonnali átvételre eladó DEZSŐ LÁSZLÓ Maróthy u. 19.

Három szobás modern lakást

a központban bármilyen áron berbeveszek

Cím:

Dr. BIGE GÉZA ügyvéd

Ferencz József-ut 6.